

Hvad skal man med håb?

For nogen tid siden talte jeg med en mand, som rystede fortvivlet på hovedet, da jeg sagde, at det er vigtigt at bevare håbet. "Håb kan du ikke bruge til noget som helst, Karsten. Det eneste, man kan bruge til noget, er bevillinger. Du er naiv!"

"Jamen, hvad skal man med bevillinger, hvis alt er håbløst?" spurgte jeg lidt trodsigt og fornemmede straks, at nu var samtalen forbi. Vores standpunkter var for forskellige. Men i mit bagefter fortsatte spørgsmålet: kan man virkelig ikke bruge håb til noget?

Hvis vi erstatter ordet "håb" med "drøm", kan jeg sagtens se, at der ofte skal penge på bordet. Der er brug for mange millioner, hvis eksempelvis drømmen om Søby Havns udvidelse skal realiseres. I privatlivet er det dyrt at købe drømmehuset, skifte køkken eller badeværelse. Listen kan gøres meget lang. Men er det noget bevis for, at håbet er nytteløst uden bevillinger?

Den 11. november er det 105 år siden, Første Verdenskrig sluttede. Der blev indgået en våbenhvile, og et grusomt krigsforløb kunne omsider slutte. Som neutral nation var Danmark ikke med i krigen, men især ét erhverv blev alligevel stærkt påvirket af Den store Krig, som den kaldtes, indtil man fandt ud af, at den kun var den ene af to verdenskrige i det 20. århundrede. De særligt udsatte danskere var søfolkene. De måtte sejle på trods af tyskernes uindskrænkede ubådskrig, som trådte i kraft den 1. februar 1917 og udløste mange sænkninger af handelsskibe. Besætningerne blev hver gang beordret i redningsjollen, hvorfra de så deres skib blive sænket, inden den tyske undervandsbåd forsvandt i dybet og overlod de skibbrudne til en uvis skæbne.

Hvor skulle hjælpen komme fra? Der var kun håbet at støtte sig til. Det var håbet, som skulle give energien til at holde ud, indtil de nåede kysten eller blev samlet op af forbipasserende. Her hjalp ingen økonomiske bevillinger. Eksemplerne er mange, og de kan alle læses i den bog, som Marstal Søfartsmuseum udgiver på 105 årsdagen. Det er barske skæbner, som krævede et stærkt håb.

Søfolkene havde også hårdt brug for håbet i fredstid. Da skonnerten FLORA i efteråret 1875 blev fanget i en orkanagtig storm på rejse fra England til Tyskland, så alt håbløst ud. Skipperen meddelte besætningen, at det nok var slut nu. Men for at bevare håbet foreslog styrmanden, at skibet skulle lettes for en del af sin kullast. Og som sagt så gjort. I løbet af de næste mange timer blev der smidt 40 tons kul ud over siden. Det blev besætningen ikke umiddelbart reddet af, men skibet, som på det tidspunkt havde fået stort set alt slået i stykker, stod distancen i de næste døgn. Da det klarede op juleaftensdag, dukkede en hollandsk fiskerbåd op, og de blev alle reddet. Et af Marstal Søfartsmuseums fineste klenodier er Hans Andersen Hansens skildring af dramaet i fem billeder.

Mange kender skonnert BONAVISTA, som over en længere årrække var under restaurering på Eriksens Plads i Marstal. BONAVISTA havde i vinteren 1925-1926 en rejse mellem to havne på Newfoundland. Rejsen blev langt længere, end man kunne forvente. De værste anelser havde for længst meldt sig, da skibet endelig dukkede op på sit bestemmelsessted. Efter 30 dage i søen følte det som et mirakel. Og fornemmelsen blev bestemt ikke svækket af, at der samme vinter forsvandt eller forliste fem skibe fra Marstal.

Vender vi blikket mod den store verden, som vi oplever den lige nu, så er krig, terror, frygt og flugt centrale elementer. Desværre. Mennesker lider, sulter eller ødelægges af krig og hungersnød. Hvad skulle alle disse hårdt ramte befolkninger gøre, hvis de ikke havde håb? Håbet om fred og fredelig sameksistens. Håbet om mad og tag over hovedet. Håbet om verden som et bedre sted!

Både i det store og i det små gælder det, at tager man håbet fra mennesker, bliver alt håbløst. Derfor må vi bevare håbet. Det er muligvis naivt, men det skylder vi efter min mening hinanden – også selv om der ikke altid følger bevillinger med!